

AuΞημένος κίνδυνος Αλτσχάιμερ για όσους νιώθουν μόνοι

Οι άνθρωποι που αισθάνονται μόνοι τους διατρέχουν διπλάσιο κίνδυνο να εκδηλώσουν νόσο Αλτσχάιμερ αργότερα στη ζωή τους, ακόμα κι αν έχουν φίλους και οικογένεια, σύμφωνα με μία νέα μελέτη.

ΤΟΥ ΓΙΑΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Προγενέστερες μελέτες έχουν δείξει ότι η κοινωνική απομόνωση και η έλλειψη διαπροσωπικών σχέσεων αυξάνει τον κίνδυνο άνοιας και νοητικής εκφύλισης, αλλά η παρούσα υποδιλώνει ότι επιζήμιο για τις νοητικές λειτουργίες είναι και το να νιώθει κάποιος μοναξιά, παρότι έχει γύρω του ανθρώπους.

Τα νέα ευρήματα προέρχονται από ολλανδική μελέτη στην οποία συμμετείχαν 2.173 εθελοντές πλικιάς άνω των 65 ετών, οι οποίοι δεν είκαν ενδείξεις άνοιας κατά την έναρξη της.

Οι ερευνητές τους υπέβαλλαν σε σειρά εξετάσεων στην αρχή της μελέτης, καθώς και τρία χρόνια αργότερα. Όπως διαπίστωσαν, μεταξύ όσων ζούσαν μόνοι, σχεδόν ένας στους δέκα εκδηλώσεις άνοιας στο μεσοδιάστημα, ενώ μεταξύ όσων ζούσαν με την οικογένειά τους άνοια παρουσίασε ο ένας στους 20.

Τα ποσοστά της άνοιας ήταν παρόμοια μεταξύ των παντρεμένων και των ανύπαντρων που δηλώσαν ότι επέλεξαν να ζήσουν μόνοι τους.

Αντιθέτως, μεταξύ όσων δηλώσαν πως νιώθουν μοναξιά, άνοια εκδηλώσεις το 13,4% έναντι του μόλις 5,7% από εκείνους που δηλώσαν ότι δεν νιώθουν μοναξιά - μία διαφορά της τάξης του 64%.

Όπως αναφέρει η «Επιθεώρηση Νευρολογίας, Νευροχειρουργικής & Ψυχιατρικής» (JNNP), οι συσχετίσεις που παραπρήθηκαν μπορούν να εξηγηθούν με διάφορους τρόπους.

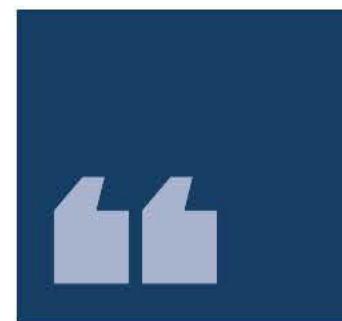
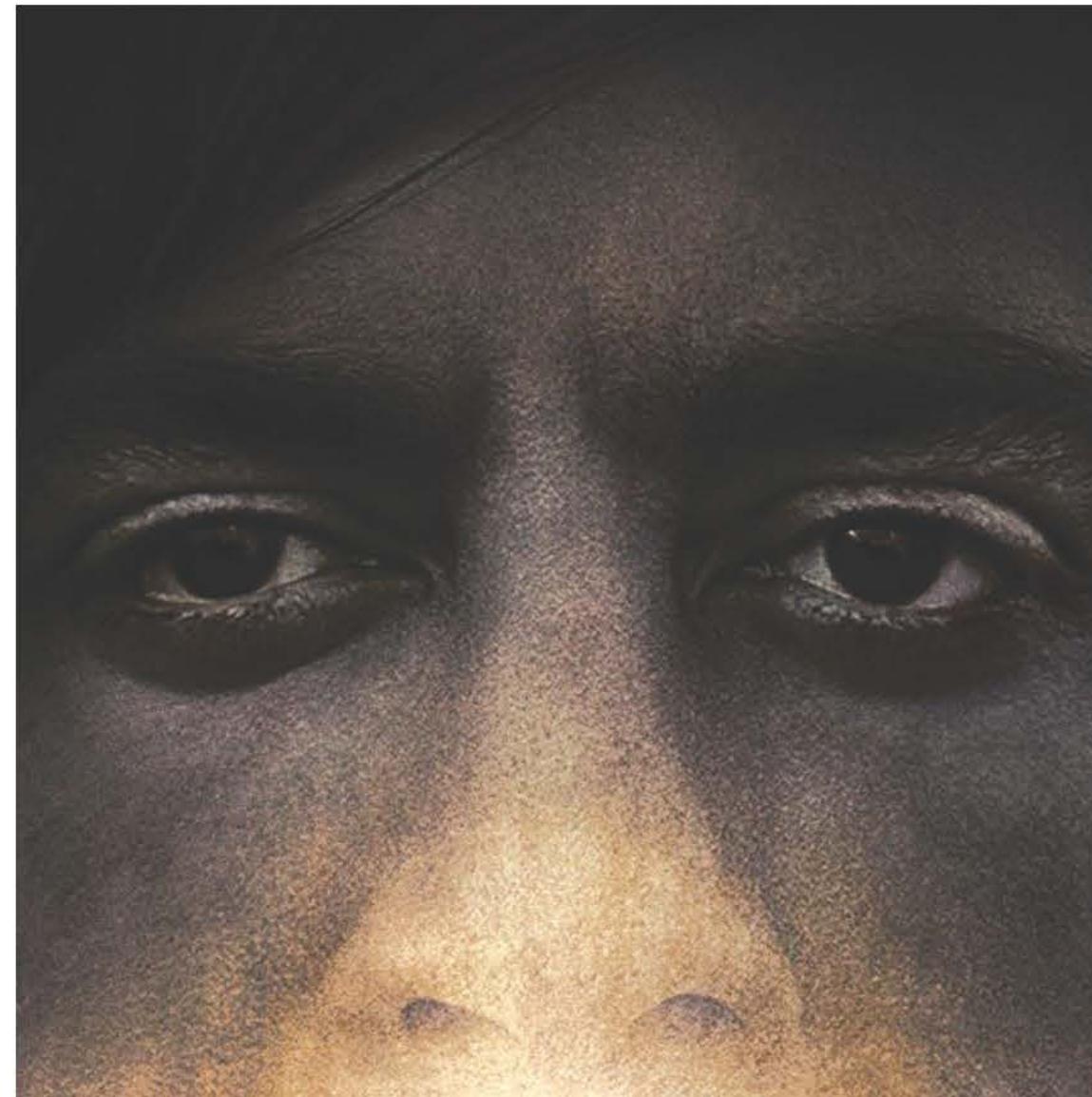
Ο ένας είναι ότι το αισθήμα της μοναξιάς μπορεί στην πραγματικότητα να αποτελεί ένδεικνυτικός σημαντικός παράγοντας για την επίδραση των ροφημάτων με καφεΐνη στη μνήμη και τις νοητικές λειτουργίες.

Οι χιλιάδες άνδρες και γυναίκες που έλαβαν μέρος, συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια για τι και πόσο έπιναν, και υποβλήθηκαν σε ένα τεστ μνήμης που χρησιμοποιείται για την διάγνωση της νόσου Αλτσχάιμερ στα αρχικά της στάδια.

Άρκετά χρόνια αργότερα, οι εθελοντές υποβλήθηκαν εκ νέου στο τεστ και καταγράφηκαν τυχόν διαφορές. Η ανάλυση των στοιχείων έδειξε πως οι νοητικές λειτουργίες ήταν πιο οξυμένες σε όσους έπιναν το σάιντα.

Η νόσος Αλτσχάιμερ είναι η συνθήστερη μορφή άνοιας, αποτελώντας περισσότερο από το 60% των κρουσμάτων της. Στην χώρα μας υπολογίζεται ότι σχεδόν 200.000 άνθρωποι έχουν Αλτσχάιμερ.

«Τα ευρήματα αυτά υποδιλώνουν ότι το αισθήμα της μοναξιάς συμ-

Βρήκαν γιατί κάνει μεταστάσεις ο καρκίνος

Βρετανοί επιστήμονες πιστεύουν ότι ανακάλυψαν γιατί εξαπλώνεται ο καρκίνος στο σώμα – ένα εύρημα που πιστεύεται ότι μπορεί να οδηγήσει σε ακόμα πιο αποτελεσματικές θεραπείες για τη νόσο.

Η έρευνά τους εστίαζεται στον μηχανισμό που εμφανίζεται όταν τα καρκινικά κύτταρα αλληλεπιδρούν με τα υγιή, προκειμένου να «εξεφύγουν» από την περιοχή όπου πρωτοαναπτύσσονται για να μετασταθούν σε άλλα σημεία.

Οι επιστήμονες ήτεραν ότι τα καρκινικά κύτταρα επιστρατεύουν υγιή κύτταρα για να μπορέσουν να διασχίσουν μεγάλες αποστάσεις στο σώμα, αλλά το πως γινόταν αυτό και πώς θα μπορούσε να ελεγχθεί παρέμενε άγνωστο.

Όπως διάβασαν οι ερευνητές, όταν τοποθετήσαν κύτταρα νευρικής ακρολοφίας δίπλα στα πλακοειδή, τα πρώτα υπέστησαν μια «δραματική μεταμόρφωση» και άρχισαν «να κυνηγούν», τα δεύτερα. Την ίδια στιγμή, τα πλακοειδή εξεδήλωσαν μία συμπεριφορά «αποφυγής» των κυττάρων νευρικής ακρολοφίας.

νευρικής ακρολοφίας (neural crest cells) και τα πλακοειδή κύτταρα (placode cells).

Τα κύτταρα νευρικής ακρολοφίας μοιάζουν με τα καρκινικά όσον αφορά την «χωροκατακτητική» συμπεριφορά τους (α.σ. ο καρκίνος εισβάλλει τους παρακείμενους ιστούς για να μπορέσει να εξαπλωθεί).

Τα πλακοειδή κύτταρα, εξάλλου, επιτέλεσαν τον ρόλο των υγιών κυττάρων στην νέα έρευνα.

Όπως διαπίστωσαν οι ερευνητές, όταν τοποθέτησαν κύτταρα νευρικής ακρολοφίας δίπλα στα πλακοειδή, τα πρώτα υπέστησαν μια «δραματική μεταμόρφωση» και άρχισαν «να κυνηγούν», τα δεύτερα. Την ίδια στιγμή, τα πλακοειδή εξεδήλωσαν μία συμπεριφορά «αποφυγής» των κυττάρων νευρικής ακρολοφίας.

Η όλη διαδικασία διαπιστώθηκε ότι εξαρτάται από την παραγωγή ορισμένων κημικών μορίων από τα πλακοειδή κύτταρα, τα οποία

προσελκύουν εκείνα της νευρικής ακρολοφίας.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον καθηγητή Ρομπέρτο Μεγιόρ, από το Τμήμα Κυτταρικής & Αναπτυξιακής Βιολογίας του UCL, πιστεύουν ότι ακριβώς το ίδιο γίνεται και με τα αληθινά καρκινικά κύτταρα, τα οποία «κυνηγάνε» και τελικά προσκολλώνται στα υγιή επειδή αυτά εκπέμπουν μόρια που τα προσελκύουν.

Όπως εξήγησε ο δρ Μεγιόρ, οι περισσότεροι θάνατοι από καρκίνο δεν οφείλονται στην δημιουργία του πρώτου (πρωτοαθούς) όγκου, αλλά στην εμφάνιση των μεταστάσεων του (δευτεροαθείς όγκοι).

Τώρα, λοιπόν, που διαπιστώθηκε ότι το κλειδί για τις μεταστάσεις είναι τα κημικά μόρια που παράγουν τα υγιή κύτταρα, «θα είναι σχετικά εύκολο να επινοήσουμε φάρμακα που θα επεμβαίνουν για να αποτρέπει η προσκόλληση των καρκινικών κυττάρων στα υγιή», εκτίμησε.